

UZMAN GÖRÜŞÜ

Yeni dünya düzeninde rekabet için karbon nötr yapıya ulaşmalıyız

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE AMACI, DEĞİŞEN DÜNYA TİCARET SİSTEMİ VE FİNANSAL KAYNAKLARIN YENİ ÜRÜNLERLE SAĞLADIĞI DESTEK MEKANİZMALARINI NETİCESİNDE İŞLETMELERİN ODAĞINDAKİ İLK KONU ENERJİ VERİMLİLİĞİ OLMALI. BU NOKTADA HIÇ VAKİT KAYBETMEDEN HAREKETE GEÇEREK, İŞLETMELERİMİZİ YENİ DÜNYA DÜZENİNDE REKABET EDEBİLECEK KARBON NÖTR YAPIYA ULAŞTIRMAMIZ GEREKİYOR

Özellikle son yıllarda enerji verimliliğine yönelik ilgi ve bu kapsamdaki yatırımlar hızla artıyor. Bunun öncelikli sebeplerinden biri iklim değişikliğinin etkilerinin hayatımızı, gezegenimizi giderek daha fazla etkilemesi. Uluslararası tedarik zincirlerinin, küresel sera gazı emisyonlarının yaklaşık yüzde 75'inin kaynağı olan enerjinin verimli kullanımına yönelik talepleri, üreticileri daha az emisyonla üretilen, temiz, çevreci ürünlere yönlendirmesi de bu sürece ciddi bir ivme kazandırdı. Çalışmaların özellikle geçen yıl itibarıyla giderek daha fazla artmasının en temel nedeni ise enerji maliyetlerinde global ölçekte yaşanan artış oldu. Bu durum enerji tüketimini azaltma çabalarını ciddi ölçüde tetikledi.

GIDA SEKTÖRÜNÜN ENERJİ AZALTMA POTANSİYELİ YÜZDE 44,7

Ülke ekonomisinin kabini oluşturan sanayinin enerji verimliliği alanında bir yol haritası belirlemesi enerjinin yüzde 75'ini ithal eden Türkiye için kritik önem taşıyor. Çünkü ülkemizde tüketilen toplam enerjinin yaklaşık üçte birini endüstriyel işletmeler kullanıyor ve yapılan analiz çalışmaları göre sanayide tüketilen bu enerjinin, enerji verimliliği ve tasarruf çalışmalarıyla yüzde 32 azaltılabilme potansiyeli var.

Gıda sektörü özelinde baktığımızda ise bu oranın yüzde 44,7'ye kadar yükseldiğini görüyoruz. Bununla birlikte enerji verimliliği yatırımının ortalama geri ödeme süresi ortalama 2 yıl 8 ay olurken, gıda sektöründe bu süre 2,3 yıla kadar düşüyor. Gıda sektöründeki tasarruf potansiyelinin yaklaşık yüzde 70'ini ısı-proses ve soğutma oluşturuyor. Bu kapsamda sektör, fırın atık ısı geri kazanımı ile sıcak su üretimi, proses soğutmasında yüksek verimli soğutma gruplarının kullanımı, fiş buhar geri kazanım sistemi, ısı pompası ile eş zamanlı ısıtma ve soğutma sağlanması gibi verimlilik artırıcı projeler ile yüksek tasarruf potansiyeli barındırıyor. Bu projeler neticesinde ayrıca 182.251 ton/yıl CO2 emisyon azaltımı sağlanabiliyor ki bu da 45 bin 563 hektar ormana eşdeğer karbon tutumu anlamına geliyor. Özellikle karbon ayak izini (emisyonlarını) azaltmak isteyen işletmelerin fosil yakıt çıkışı (elektrifikasyon) için ellerindeki en önemli fırsat ısı pom-

ONUR ÜNLÜ
ENERJİ VERİMLİLİĞİ VE
YÖNETİMİ DERNEĞİ
(EYODER) YÖNETİM
KURULU BAŞKANI

"Ülkemizde tüketilen toplam enerjinin yaklaşık üçte birini endüstriyel işletmeler kullanıyor ve sanayide tüketilen enerjinin, verimlilik çalışmalarıyla yüzde 32 azaltılabilme potansiyeli var"

pası. İlave olarak kurulacak yenilenebilir enerji sistemleri ile hem elektrik tüketimi kaynaklı emisyonları azaltmak (sıfırlamak) hem de enerji maliyetlerini oldukça düşürmek mümkün.

İŞLETME SERMAYESİNE DOKUNMADAN ENERJİ VERİMLİLİĞİ YATIRIMI İMKANI

Öte yandan enerji alanındaki bu değişime finans sektörü de kayıtsız kalmayarak, çevresel, sosyal ve yönetsel (ESG) kriterleri gözetilen işletmeler için çeşitli çözüm ve destek mekanizmaları oluşturuyor. Bununla birlikte tüm dünyada en yaratıcı enerji verimliliği finansman mekanizması olarak tanımlanan Enerji Performans Sözleşmeleri, bu alanda yatırım yapacaklara işletme sermayesine hiç dokunmadan, üstelik teknoloji, uygulama, sonuç risklerinden arındırılmış çözüm sunuyor. Finansal alandaki bu imkanlara ek olarak Verimlilik Artırıcı Proje (VAP) ve Gönüllü Anlaşmalar (GA) destekleri ile 5. Bölge Yatırım Teşvik mekanizmaları da enerji verimliliği yatırımlarının hayata geçirilmesini hızlandırıyor.